MALTA

QORTI CIVILI

(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF

ROBERT G MANGION

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2014

Rikors Numru. 133/2012/3

A B

vs

C B

Il-Qorti,

Preambolu.

Rat ir-rikors tal-konvenut tat-8 ta' Ottubru 2013 li permezz tieghu qed jitlob li l-Qorti tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet.

Rat ir-risposta tal-attrici tat-28 ta' Ottubru 2013 li permezz taghha qed topponi ghal din it-talba.

Rat il-provi imressqa.

Rat in-noti ta’ osservazzjonijiet tal-partijiet.

Rat illi r-rikors thalla ghallum ghas-sentenza.

Ikkonsidrat.

Il-Ligi.

L-artikolu rilevanti ghat-talba in dizamina huwa l-**artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta** li jipprovdi illi:-

"(1) Il-qorti tista’, f’kull żmien matul is-smigħ tal-kawża ta’ firda, fuq talba ta’ wieħed jew l-oħra mill-miżżewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taħt amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-miżżewġin.

(2) L-ordni tal-waqfien tal-komunjoni kif imsemmi fis-subartikolu (1) għandha tingħata b’sentenza li minnha kull parti jkollha l-jedd illi tappella mingħajr ma jkun hemm ebda ħtieġa ta’ permess tal-qorti għal dan.

(3) L-ordni ta’ waqfien tkun tgħodd bejn il-miżżewġin minn dakinhar tas-sentenza tal-appell jew, jekk ma jsirx appell, minn dakinhar illi jgħaddi ż-żmien imħolli għall-appell, u tibqa’ tgħodd ukoll jekk il-kawża ta’ firda ma titkompliex.

(4) Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbati preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.

(5) L-ordni ta' waqfien taħt dan l-artikolu għandha, a spejjeż tal-parti li tkun talbet dak il-waqfien, tkun notifikata lid-Direttur tar-Reġistru Pubbliku u dik l-ordni għandu jkollha effett daqs li kieku l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taħt amministrazzjoni separata sar b'att pubbliku.

(6) Sakemm il-qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet, ma tkunx ordnat il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taħt amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-partijiet fil-bidu tal-kawża ta' firda, meta tagħti s-sentenza tal-firda, il-qorti għandha tordna li l-komunjoni tal-akkwisti jew il-komunjoni ta' residwu taħt amministrazzjoni separata li jkun hemm bejn il-partijiet tispiċċa mill-jum li fih is-sentenza tkun finali u konklużiva.

(7) Il-qorti tista' iżda, meta fil-fehma tagħha ċ-ċirkostanzi hekk jehtieġu, tordna li beni li jkunu parti mill-komunjoni ma jinqasmux qabel ma jgħaddi dak iż-żmien wara li tispiċċa l-komunjoni li tista' fl-ordni tistabbilixxi.

(8) Kull ordni mogħti mill-qorti skont is-subartikolu (7), jista', għal raġuni tajba, jinbidel jew ikun revokat mill-qorti."

Gurisprudenza.

B'sentenza moghtija fit-28 ta' Marzu 2014 fil-kawza **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi** il-Qorti tal-Appell iddikjarat illi:-

"In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap. 16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici, jaghti l-fakolta' lil parti jew ohra li "f'kull zmien: matul is-smiegh tal-kawza ta' firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi…………t-talba ghall-waqfien m'ghandiex tinghata jekk parti tkun ser issofri "pregudizzju mhux proporzjonat" . Inoltre, l-oneru tal-prova ta' dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skont il-principju *incumbit ei qui dicit non ei qui negat*."

Fil-kawza appena citata il-Qorti tal-Appell ikkonfermat decizzjoni moghtija mill-Qorti tal-Familja fejn qieset li l-intimat ma kienx ser isofri pregudizzju mhux proporzjonat bit-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti fil-mori tal-kawza. Ghall-kuntrarju, gie kkonsidrat mill-Qorti tal-Appell li t-terminazzjoni

tal-komunjoni kien ser igib beneficcju inkwantu jevita li xi parti jew ohra taghmel xi dejn li 'l quddiem ikun jista' jigi imputat lill-komunjoni.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti.

Is-sub-inciz 4 tal-artikolu 55 fuq citat jistipula li qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni ta' konjugi, l-Qorti ghandha tevalwa jekk xi parti tkunx sejra tbati pregudizzju mhux proporzjonat bil-fatt ta' tali waqfien waqt il-kawza.

L-attrici tilmenta illi t-talba tal-konvenut ghat-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti f'dan l-istadju tal-kawza ma hux qed issir in *buona fede*. Tghid illi bit-terminazzjoni tal-komunjoni l-konvenut ser ikun jista' aktar facilment jahbi assi appartenenti l-komunjoni tal-akkwisti.

Fil-fehma tal-Qorti dan ma jikkwalifikax bhala pregudizzju mhux proporzjonat. Il-biza' tal-attrici jista' jigi indirizzat b'atti kawtelatorji li hija ghandha ghad-disposizzjoni taghha. Il-kawza ilha pendenti mis-sena 2012 u ghalhekk l-attrici gia' kellha kull opportunita' li tressaq provi fir-rigward u tiehu l-azzjonijiet kawtelatorji kollha ghaliha disponibbli.

Tilmenta wkoll l-attrici illi mat-terminazzjoni tal-komunjoni mhux ser jibqala' dritt tippretendi nofs mid-dhul tal-konvenut li huwa wiehed sostanzjali.

Fil-fehma tal-Qorti dan ma hux il-pregudizzju mhux proporzjonat li kellu f'mohhu l-Legislatur. F'kawza ta' separazzjoni wahda mit-talbiet principali hi li l-komunjoni tigi terminata. Bl-introduzzjoni ta' l-Artikolu 55 il-Legislatur ried li fil-kors ta' kawza ta' separazzjoni jew divorzju l-partijiet jistghu jitolbu li l-komunjoni tigi terminata. Certament li l-Legislatur kien konxju tal-fatt illi mat-terminazzjoni tal-komunjoni kull parti ma tibqax tippartecipa mid-dhul tal-parti l-ohra. Tali rizultat isehh prattikament ma' kull terminazzjoni. Ghalhekk il-pregudizzju li l-attrici qed tilmenta minnu fl-eventwalita' li r-rikors in dizamina jigi akkolt ma jikkwalifikax bhala 'pregudizzju mhux proporzjonat' kontemplat fl-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Peress li fil-fehma tal-Qorti l-attrici ma hi ser tbati l-ebda pregudizzju mhux proporzjonat bit-terminazzjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet f'dan l-istadju, il-Qorti tiddikjara illi t-talba tal-konvenut bir-rikors tieghu tat-8 ta' Ottubru 2013 hija gustifikata.

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti:

1. Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet ai termini tal-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

2. Tordna li din l-ordni ta' waqfien tkun notifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjez tal-konvenut.

Spejjez rizervati ghall-gudizzju finali.

Imhallef

Deputat Registratur

< Sentenza In Parte >

--------------------------------TMIEM--------------------------------